

ОСОБЛИВОСТІ ЦІНОУТВОРЕННЯ НА ОРГАНІЧНІ ЕКСПОРТНІ ТОВАРИ

Левкіна Р.В., Котко Я.М.

Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка

61050, Харків, пр. Московський, 45, каф. «Підприємництво торгівля та біржова діяльність», Т. (057) 732-95-38, e-mail: Levkina@3g.ua

Вирішення проблеми формування ефективної моделі ціноутворення на експортні товари, насамперед продовольчі, є визначальним фактором розвитку національної економіки, оскільки формує базис для мотиваційного механізму суб'єктів господарювання на селі. Така модель повинна враховувати не лише інтереси виробників і споживачів, а і інтереси держави, враховуючи місце України на світовому продовольчому ринку. З іншого боку, функціонування господарюючих суб'єктів в умовах високої вартості та дефіциту енергоресурсів, порушення екологічної рівноваги вимагає пошуку нових технологій серед яких є виробництво органічних товарів. Недосконалість та невизначеність методики розрахунку ціни на органічні товари, що мають високий експортний потенціал на зовнішніх ринках визначає актуальність і своєчасність даних наукових досліджень.

В працях вітчизняних науковців достатнього висвітлення отримали питання екологічної доцільності розвитку світового органічного ринку, вивченню досвіду США та країн ЄС щодо рівня ефективності агротехнологічних рішень, визначення величини потенціалу вітчизняних підприємств та можливостей ефективного його використання. Натомість саме принципи методики ціноутворення повинні створювати базис для визначення об'єктивного і справедливого рівня ціни з урахуванням специфіки дії факторів впливу на органічне виробництво. На увагу заслуговують, насамперед, праці таких науковців, як: С.М. Онисько, В.М. Баховського, Ю.Д. Білик, Ю.О. Лупенко, Є.В. Гаваза, В.М. Сучкова та ін., де сформовано не лише основи формування ціни в ринкових умовах, а навіть методичні підходи і рекомендації до визначення і обґрунтування ціни на органічні товари. Можливість розрахувати мінімальний рівень ціни і відповідно майбутні надходження є важливим фактором у прийнятті рішення про перехід до органічного виробництва для суб'єкта господарювання, адже дозволяє економічно обґрунтувати та прогнозувати можливі сценарії розвитку подій. Вважаємо, що мінімальною ціною повинна бути така, що дозволяє виробнику отримувати прибуток та функціонувати на розширених засадах. Верхня межа відповідає рівню платоспроможності населення, оскільки у більшості випадків саме він є визначальним у прийнятті рішення щодо купівлі органічної продукції. З іншого боку головною особливістю органічного товару є його безпечність для навколишнього середовища, та корисність для організму людини, наявність вітамінів, мінералів, амінокислот. Саме це формує додаткову споживчу цінність органічних товарів порівняно до традиційних і дозволяє варіювати ціною збільшуючи прибуток для виробників.